

המוסד לביטוח לאומי

זכויות הורים מאמצים

תוכן החוברת

2 1. חוק הורים מאמצים

3 2. מענק להורה מאמץ

4 3. דמי חופשה להורה מאמץ

7 4. קצבת ילדים

8 5. הגשת תביעות לביטוח הלאומי

חוק הורים מאמצים

1

על פי החוק, תושב או תושבת ישראל, שקיבלו לאימוץ ילד אחד או יותר עד גיל 10, זכאים לקבל את הקצבאות וההטבות הניתנות ליולדת. מטרת החוק להבטיח להורה ולילד תנאים נאותים, ולפצות אותם על אובדן הכנסה עקב האימוץ.

זכויות הורה מאמץ

● מענק להורה מאמץ (זהה ל"מענק לידה")

● דמי חופשה (זהה ל"דמי לידה")

● הארכה ופיצול של חופשת האימוץ

● קצבת ילדים

2 מענק להורה מאמץ

מענק להורה מאמץ משולם להורה תושב ישראל שקיבל לאימוץ ילד עד גיל 10 שנים.

הורים מאמצים שקיבלו לאימוץ יותר מילד אחד עד גיל 10 באותו היום, זכאים למענק בשיעור מענק הלידה המשולם בלידת תאומים או יותר.

שיעור המענק נקבע על פי הסכומים שהיו בתוקף ב"יום הקובע".

"היום הקובע" - היום שבו ניתנה הודעת פקיד הרווחה לבית המשפט על מסירת הילד לאומנה למטרת אימוץ.

סכומי המענק במרס 2010	
1,615 ש"ח	ליד הראשון במשפחה
727 ש"ח	ליד השני במשפחה
484 ש"ח	ליד השלישי במשפחה ויותר
8,047 ש"ח	לשני ילדים שאומצו באותו היום (סכום השווה למענק הניתן לתאומים)

שים לב!
מי שמאמץ ילד של בן זוגו, אינו זכאי למענק

דמי חופשה להורה מאמץ

מי זכאי לדמי חופשה?

עובד/ת שכיר/ה או עצמאי/ת, שאימצו **ילד עד גיל 10 והפסיקו את עבודתם לרגל האימוץ**, יהיו זכאים לדמי חופשה בשיעור דמי לידה המשולמים ליולדת, ובלבד ששילמו דמי ביטוח עבור פרק הזמן הנדרש בחוק (ראה להלן, "התנאים לקבלת דמי החופשה").

בני זוג יוכלו לבחור מי מהם יהיה זכאי לתשלום עבור כל תקופת החופשה, או שיתחלפו ביניהם, ובתנאי שתקופת החופשה של כל אחד לא תפחת מ־21 ימים רצופים.

התנאים לקבלת דמי החופשה

להלן פירוט תקופות תשלום דמי הביטוח, המזכות בדמי חופשה להורים מאמצים:

- תשלום דמי ביטוח בעד 10 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ל"יום הקובע" (ר' הגדרה בפרק 2), או 15 חודשים מתוך 22 החודשים שקדמו ל"יום הקובע", יזכה את ההורה המאמץ בדמי חופשה בעד 14 שבועות (98 יום).
- תשלום דמי ביטוח בעד 6 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ל"יום הקובע", יזכה את ההורה המאמץ בדמי חופשה בעד 7 שבועות (49 יום).

החודשים האלה ייחשבו כחודשים ששולמו בהם דמי ביטוח:

- חודשים שההורה המאמץ עבד בהם כשכיר, ומעסיקו שילם בעבורו דמי ביטוח, או חודשים שבהם היה עצמאי ושילם דמי ביטוח בעצמו.
- חודשים שההורה המאמץ קיבל בהם דמי לידה או דמי חופשה (בגין לידה או אימוץ קודמים), או דמי פגיעה בעבודה, דמי אבטלה, דמי תאונה, גמלה לשמירת הריון או נכות מעבודה בשיעור 100%.
- שני החודשים הראשונים של חופשה ללא תשלום (שהמעסיק חייב בתשלום דמי ביטוח בעבורם).

- חודשים שבהם ההורה המאמץ היה בהכשרה מקצועית, ובלבד שעבד כשכיר או כעצמאי 30 ימים רצופים סמוך לפני "היום הקובע".
 - חודשים שההורה המאמץ שירת בהם בצבא בתנאים מסוימים ועבד לאחריהם, אך לא צבר תקופת ביטוח מספיקה מעבודה.
- להורה מאמץ עצמאי יילקחו בחשבון רק תקופות העבודה שבעבורן שילם דמי ביטוח.

תקופת החופשה

חופשת האימוץ תחל **מיום קבלת הילד לאומנה למטרת אימוץ**, כלומר מ"היום הקובע", ולא מהיום שבו התקבל צו האימוץ בבית המשפט. לא ניתן לדחות את תקופת החופשה.

- **משפחה שקיבלה ילד למטרת אימוץ** - חופשת האימוץ תחל מיום קבלת הילד לאומנה למטרת אימוץ, כלומר מ"היום הקובע" (ראה הגדרה בעמ' 3), ולא מהיום שבו התקבל צו האימוץ בבית המשפט. לא ניתן לדחות את תקופת החופשה.
- **משפחת אומנה המבקשת לאמץ ילד שנמצא בטיפולה** - חופשת האימוץ תחל ביום שבו אושר הזוג ככשיר לאימוץ הילד, וזהו "היום הקובע". לא ניתן לדחות את תקופת החופשה.

שיעור דמי החופשה

דמי החופשה להורים מאמצים יחושבו על פי מלוא שכרם כעובדים שכירים או הכנסתם כעצמאים, בשלושת החודשים שקדמו ל־1 בחודש, שבו הפסיקו את עבודתם בשל קבלת הילד לאימוץ.

שיעור דמי החופשה ליום מחושב על פי ההכנסה הכוללת בשלושת החודשים כאמור, לחלק ב־90, אך לא יותר ממקסימום דמי הלידה ליום (1,345 ש"ח נכון למרס 2010).

שימו לב!

אב מאמץ או אם מאמצת הממשיכים לעבוד לאחר קבלת הילד לאומנה למטרת אימוץ - עלולה להישלל מהם הזכאות לקבל דמי חופשה לתקופה זו.

הארכה ופיצול של תקופת החופשה ותשלום דמי חופשה נוספים

א. עקב אימוץ של יותר מילד אחד

הורים שאימצו יותר מילד אחד עד גיל 10, באותו היום, זכאים להאריך את תקופת חופשתם כמפורט להלן, ולקבל דמי חופשה בעד זמן ההארכה:

- **בשלושה שבועות נוספים** - אם הם זכאים לחופשה של 14 שבועות.
- **בשבעיים נוספים** - אם הם זכאים לחופשה של 7 שבועות.

ב. עקב אשפוז של הנוולד או ההורה המאמץ

הורים מאמצים יהיו זכאים לפצל ולהאריך את חופשתם במקרה של אשפוז ההורה מקבל החופשה, או של הילד שאימצו, **לתקופה של יותר מ־15 ימים**, בתוך תקופת החופשה הרגילה.

הארכת החופשה תהיה למשך תקופת האשפוז, אך לא יותר מ־4 שבועות למי שזכאים לחופשה של 14 שבועות, ולא יותר משבועיים למי שזכאים לחופשה של 7 שבועות.

ג. עקב אשפוז של הנוולד ל־6 שבועות או יותר

במקרים שהילד המאומץ מאושפז אשפוז ממושך, 6 שבועות או יותר, בתוך תקופת החופשה, יהיה ההורה זכאי להאריך את החופשה כמפורט להלן, נוסף על תקופת ההארכה המפורטת בסעיף ב':

תקופת האשפוז	הארכת החופשה (נוסף על ההארכה לפי סעיף ב')
6 שבועות לפחות	שבוע אחד
8 שבועות לפחות	2 שבועות
10 שבועות לפחות	3 שבועות
12 שבועות לפחות	4 שבועות

4 קצבת ילדים

תושבי ישראל שאימצו ילד זכאים לקצבת ילדים בעבורו.

תחילת הזכאות לקצבה - מיום קבלת הילד לאומנה למטרת אימוץ (ולא מהיום שבו התקבל צו האימוץ בבית המשפט), או במקרים שהאימוץ נעשה בחו"ל - מיום כניסת הילד לארץ.

לשם קבלת הקצבה, על ההורה להגיש תביעה לקצבת ילדים בגין הילד שאומץ, בסניף הביטוח הלאומי הסמוך למקום מגוריו, בהתאם למפורט להלן:

אימוץ בארץ

ילד שהתקבל לאימוץ מהשירות למען הילד במשרד הרווחה, יש לצרף לתביעה לקצבת ילדים בעבורו אישור מהשירות למען הילד, ובו שמות ההורים המאמצים ומספרי תעודות הזהות שלהם, שם הילד, תאריך לידתו ומספר הזהות הזמני שניתן לו.

לתשומת הלב!

עם קבלת מספר הזהות הקבוע של הילד ממשרד הפנים, יש למסור אותו לביטוח הלאומי.

אימוץ בחו"ל

ילד שאומץ בחו"ל, ניתן להגיש תביעה לקצבת ילדים בעבורו רק לאחר שהילד נרשם בתעודת הזהות של ההורים המאמצים.

מועד התחלת התשלום

אם האימוץ או כניסת הילד לארץ היו עד ל-15 בחודש, תשלום קצבת הילדים החל מחודש האימוץ או מחודש כניסת הילד לארץ.

אם האימוץ או כניסת הילד לארץ היו מ-16 בחודש ואילך, תשלום קצבת הילדים החל מהחודש שלאחר חודש האימוץ, או מהחודש שלאחר חודש כניסת הילד לארץ.

הגשת תביעות לביטוח הלאומי

תביעות לקבלת מענק להורה מאמץ, דמי חופשה או קצבת ילדים (או כל תביעה אחרת לגמלה כספית מהביטוח הלאומי) יש להגיש בתוך **12 חודשים מיום קבלת הילד לאומנה למטרת אימוץ בארץ, או מיום קבלת הילד לאימוץ בחו"ל.**

משפחת אומנה המבקשת לאמץ ילד שנמצא בטיפול - עליה להגיש תביעה **בתוך 12 החודשים מהיום שבו אושר הזוג ככשיר לאימוץ.**

מי שיגישו תביעה לאחר שחלפו 12 חודשים מהמועד הזה, יוכלו לקבל תשלום רטרואקטיבי בעבור 12 חודשים בלבד, מיום שהגישו את התביעה.

שימו לב!

מיד עם קבלת הילד בפועל לאומנה למטרת אימוץ, תהיו זכאים לקצבאות מהביטוח הלאומי, ואתם רשאים להגיש תביעות לקצבאות. אין צורך להמתין עד למתן צו האימוץ בבית המשפט, כדי להגיש את התביעות.

חוברת זו מסבירה את תנאי הזכאות של הורים מאמצים על-פי חוק הביטוח הלאומי. דברי ההסבר המובאים כאן כלליים, ואין לראות בהם נוסח מלא ומוסמך של החוק. כל האמור בלשון זכר מכוון גם לנשים.

הערה: בחוק שעל-פיו משלם הביטוח הלאומי מענק, דמי חופשה וקצבת ילדים להורים מאמצים, חלים שינויים מעת לעת. לפיכך נא ברר את זכויותיך במוקד הטלפוני של הביטוח הלאומי או באתר האינטרנט - פרטים בפרק 7.

בהוצאת המוסד לביטוח לאומי

הסברה ויחסי ציבור

סימן החוברת: ח"ה 12

ירושלים, אדר התש"ע, מרס 2010

הפקה: לשכת הפרסום הממשלתית

עיצוב ועימוד: תמונע בינימוב אש

צילומים: עזריה אלון

המידע באדיבות אתר צמח השדה www.wildflowers.co.il